

Legislativní rada vlády

Čj. 431/23

V Praze 13. června 2023

Výtisk č.:

S t a n o v i s k o

předsedy Legislativní rady vlády

**k návrhu nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb.,
o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů**

I.

K celkovému zaměření návrhu

Návrhem nařízení vlády se vkládají nové látky do příloh č. 3 a 4 k nařízení vlády č. 463/2013 Sb. Konkrétně jde:

- a) v případě přílohy č. 3 o látky brorfin, etonitazepyn a protonitazen a
- b) v případě přílohy č. 4 o látky ADB-BUTINACA, hexahydrokanabinol (HHC), 7-hydroxymitragynin, kratom, mitragynin a tetrahydrokanabiforol (THCP).

U látek hexahydrokanabinol (HHC), kratom, 7-hydroxymitragynin a mitragynin má podle předkladatele jít o dočasné zařazení na seznam návykových látek do doby, než bude přijata regulace psychomodulačních látek.

Změny v přílohách č. 3 a 4 k nařízení vlády pak ve svém důsledku povedou k režimovým změnám při legálním zacházení s dotčenými návykovými látkami, které se dotýkají například povolení k zacházení s těmito látkami, vedení evidence, skladování a režimu výdeje těchto návykových látek. Vedle legálního zacházení mají změny v přílohách č. 3 a 4 k nařízení vlády též dopad do oblasti trestního práva, kdy nelegální zacházení s těmito látkami může být kvalifikováno jako přestupek nebo trestný čin.

II.

Vztah k právu EU

Návrhem nařízení vlády je zajištěno splnění tzv. referenční povinnosti vyplývající z čl. 2 odst. 1 druhého pododstavce směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/1326 ze dne 18. března 2022, kterou se mění příloha rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, pokud jde o zahrnutí nových psychoaktivních látek do definice drogy. Samotné nové syntetické drogy, jež směrnice 2022/1326 zařadila do přílohy rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV (3-MMC a 3-CMC), byly do přílohy č. 4 nařízení vlády č. 463/2013 Sb. zařazeny již dříve ještě jako čistě národní opatření (tj. ještě před publikací směrnice 2022/1326 v Úředním věstníku EU).

Návrhu se dále týkají následující předpisy EU:

- čl. 34 a násl. Smlouvy o fungování Evropské unie,
- rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami,
- směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2103 ze dne 15. listopadu 2017, kterou se mění rámcové rozhodnutí Rady 2004/757/SVV s cílem zahrnout do definice drogy nové psychoaktivní látky a zrušuje rozhodnutí Rady 2005/387/SVV,
- směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2019/369 ze dne 13. prosince 2018, kterou se mění příloha rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, pokud jde o zahrnutí nových psychoaktivních látek do definice drogy,
- směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/1687 ze dne 2. září 2020, kterou se mění příloha rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, pokud jde o zahrnutí nové psychoaktivní látky N,N-diethyl-2-[[4-(1-methylethoxy)fenyl]methyl]-5-nitro-1H-benzimidazol-1-ethanamin (isotonitazen) do definice drogy,
- směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2021/802 ze dne 12. března 2021, kterou se mění příloha rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, pokud jde o zahrnutí nových psychoaktivních látek methyl 3,3-dimethyl-2-[[1-(pent-4-en-1-yl)-1H-indazol-3-karbonyl]amino]butanoát (MDMB-4en-PINACA) a methyl 2-[[1-

(4-fluorobutyl)-1H-indol-3-karbonyl]amino}-3,3-dimethylbutanoát (4F-MDMB-BICA) do definice drogy, a

- směrnice Komise v přenesené pravomoci (EU) 2022/1326 ze dne 18. března 2022, kterou se mění příloha rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV, pokud jde o zahrnutí nových psychoaktivních látek do definice drogy (s transpoziční lhůtou, která uplynula dne 18. února 2023).

Navrhovaná právní úprava je technickým předpisem ve smyslu směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti. Návrh nařízení vlády byl z tohoto důvodu notifikován jako technický předpis Evropské komisi, a to pod číslem notifikace 2023/230/CZ.

Návrh nařízení vlády je s právem EU plně slučitelný.

III.

Způsob projednání návrhu

Návrh nařízení vlády byl projednán v připomínkovém řízení, jehož výsledky jsou uvedeny v předkládací zprávě a v části VI. předloženého materiálu.

Návrh nařízení vlády je podle předkladatele předložen vládě s rozporu s ministrem pro legislativu a předsedou Legislativní rady vlády a s Národním monitorovacím střediskem pro drogy a závislost při Úřadu vlády České republiky.

Návrh nařízení vlády byl projednán pracovní komisí Legislativní rady vlády pro správní právo.

Předseda Legislativní rady vlády rozhodl v souladu s čl. 4 odst. 3 písm. a) a b) a s přihlédnutím k čl. 4 odst. 4 Statutu Legislativní rady vlády, že tento návrh nařízení vlády nebude projednán Legislativní radou vlády a že k němu bude vypracováno stanovisko předsedy Legislativní rady vlády, neboť neobsahuje zásadní legislativní problémy a jen rozšiřuje seznamy návykových látek o nové chemické látky.

IV.

Návrh změn

Předseda Legislativní rady vlády doporučuje návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o sezonech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, upravit takto:

Sdělení pro vládu

Vzhledem ke skutečnosti, že se do seznamů návykových látek zařazují nové látky, čímž dochází k omezení zacházení s těmito novými látkami podle zákona č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, byl tento návrh nařízení vlády prostřednictvím Úřadu pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví předložen dne 10. května 2023 v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535 ze dne 9. září 2015 o postupu při poskytování informací v oblasti technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti, k technické notifikaci Evropské komisi, a to pod číslem notifikace 2023/230/CZ s žádostí o naléhavé přijetí podle čl. 6 odst. 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1535. Evropská komise technickou notifikaci tohoto návrhu nařízení vlády přezkoumala a dne 6. června 2023 České republice sdělila, že žádost o naléhavé přijetí považuje za odůvodněnou. Skutečnost, že jde o technický předpis, tedy nebrání tomu, aby návrh nařízení vlády byl vládou projednán a schválen.

Obecně

Předkladatel navrhuje zařadit látky hexahydrokanabinol (HHC), 7-hydroxymitragynin, kratom, mitragynin a tetrahydrokanabiforol (THCP) do přílohy č. 4 nařízení vlády, tedy tam, kam lze podle § 44c odst. 1 písm. d) ve spojení s § 44 odst. 2 písm. d) zákona o návykových látkách zařadit pouze:

1. psychotropní látky zařazené do Seznamu I podle Úmluvy o psychotropních látkách a
2. další psychotropní látky, u nichž je, z důvodu rozsahu jejich zneužívání anebo proto, že bezprostředně nebo nepřímo ohrožují zdraví, nutné zabezpečit, aby

látky a přípravky obsahující tyto další psychotropní látky byly používány pouze k omezeným výzkumným, vědeckým a velmi omezeným terapeutickým účelům vymezeným v povolení k zacházení.

Pokud předkladatel v rámci vypořádání rozporů argumentuje, že v případě některých z těchto látek má jít pouze o dočasné zařazení na seznam do doby, než bude přijata nová zákonná úprava, lze mít pochybnost, zda se navržené nařízení vlády pohybuje v mezích prováděného zákona (čl. 78 Ústavy). Pokud by totiž důvodem pro zařazení na seznam bylo to, že daná látka bezprostředně nebo nepřímo ohrožuje zdraví, bude (či nebude) tato podmínka dána bez ohledu na jakoukoliv budoucí právní úpravu.

Pokud naopak daná látka sice zdraví neohrožuje, a to ani nepřímo, ale důvodem zařazení na seznam je pouhý rozsah jejího zneužívání, lze v první řadě vyjádřit pochybnost, zda by na seznamu takové zdravotně nezávadné látky vůbec měly být, respektive co je v daném případě legitimním důvodem pro omezení přístupu k takové látce v rámci celé populace. Podobně pak platí, že je-li daná látka, ač jinak zdravotně nezávadná, zneužívána, lze předpokládat, že bude-li v budoucnu legalizována, bude míra jejího užívání (či zneužívání) srovnatelná se současným stavem.

Předkladatel by tedy měl být jednak schopen vyjasnit, o kterou část zákonného zmocnění se návrh v daném případě opírá, tj. zda o zdravotní škodlivost nebo o „pouhé“ zneužívání dané látky, a jednak i to, zda deklarovaná dočasnost navržené úpravy v tomto kontextu může obstát. Dále je třeba poznamenat, že ona předkladatelem deklarovaná dočasnost nemá své promítnutí v navržené právní úpravě, neboť předložený návrh nařízení vlády žádné časové omezení zařazení na seznam neobsahuje.

K jednotlivým ustanovením

Připomínky k jednotlivým ustanovením návrhu nařízení vlády jsou obsaženy v příloze k tomuto stanovisku.

V.

Závěr

Nepřihlédne-li vláda k obecné připomínce obsažené v části IV. tohoto stanoviska, předseda Legislativní rady vlády doporučuje vládě s c h v á l i t návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, a přijmout k němu usnesení vlády a v něm stanovit:

„V l á d a

I. s c h v a l u j e návrh nařízení vlády, kterým se mění nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, ve znění pozdějších předpisů, s úpravami podle připomínek obsažených ve stanovisku předsedy Legislativní rady vlády a podle závěrů vlády;

II. u k l á d á místopředsedovi vlády a ministru zdravotnictví

1. vypracovat konečné znění nařízení vlády podle bodu I tohoto usnesení,
2. předložit nařízení vlády podle bodů I a II/1 tohoto usnesení předsedovi vlády k podpisu.“.

JUDr. MgA. Michal Š a l o m o u n, Ph.D.

ministr pro legislativu

a předseda Legislativní rady vlády

Příloha: Připomínky k jednotlivým ustanovením návrhu nařízení vlády